

[Elmquist.]

i Udlandet, hvor man bringer store Ofre for at sikre de kommende Dæksofficerer en saadan Uddannelse.

Jeg vil gerne nævne som Udtryk for denne Opfattelse det Offer, som af Østasiatisk Kompagni og en Del større Dampskibsrederier blev bragt i 1923, idet man købte en Sejlskibsflaade paa 21 store Sejlskibe, som, grundet paa Tidernes Ugunst, stod i Fare for at blive solgt til Udlandet. Og som et andet Udtryk derfor det Beløb paa ca. 1 Mill. Kr., som Rigsdagen i 1927 bevilgede som Laan til Sejlskibe for at bevare disse her i Landet.

Endelig var det jo ogsaa Udtryk for denne Opfattelse, naar det høje Ting sidste Foraar indsatte en Bestemmelse i Søneringsloven, hvorefter der som Betingelse for at faa Bevis som Styrmand fortsat skulde kræves 2 Aars sejlskibsmæssig Uddannelse, medens man ved Navigationslovens Ændring i 1927 havde nedsat de 2 Aar til 1½ Aar som Betingelse for at opnaa Styrmandseksamen.

Alle disse Forhold er Udtryk for den almindelige Opfattelse, at virkelig dygtige Skibsofficerer udrustede med det Initiativ, med den Snarraadighed og det Mod, som kræves af Søens Mænd i højere Grad end af noget andet Erhvervs Mænd, faar man kun gennem den sejlskibsmæssige Uddannelse.

Jeg kan ikke omtale dette Spørgsmaal om den sejlskibsmæssige Uddannelses Betydning uden ogsaa at nævne den Sømandsdaad, der netop er udvist i dette Efteraar baade af en Række Sømænd paa „Estonia“ og ogsaa af Sømænd paa andre danske Skibe. Det Mod, der her er udvist, den Uselvskhed, der her er lagt for Dagen, og den Dygtighed, hvormed det Redningsarbejde, der er gjort, er udført, er netop Bevis for, hvad den sejlskibsmæssige Uddannelse betyder. Uden saadan Uddannelse tror jeg, det er ganske givet, at denne Daad, for hvilken hele det danske Folk bøjer sig med den største Beundring og tillige med den største Stoltthed, ikke kunde være øvet — og jeg vil gerne føje til, at jeg er sikker paa, at ogsaa vi her i den danske Rigsdag af vort ganske Hjerte deler denne Beundring og denne Stolthed over, hvad danske Søfolk her har udrettet.

Man er, som sagt, fra alle Sider enig om, at sejlskibsmæssig Uddannelse er af overordentlig stor Betydning for at faa dygtige Dæksofficerer. Trods de Forsøg, der er gjort for at bevare Sejlskibene, baade fra

privat Side og fra Statens Side, kan det imidlertid ikke nytte at nægte, at det ser meget sort ud med Hensyn til en Fornyelse af de større Sejlskibe. Med de af Staten ydede Midler til Laan til Sejlskibe er det ganske vist lykkedes at bevare de fleste af de større Sejlskibe, der endnu er tilbage her i Landet, og jeg vil føje til: forhaabentlig paa en saadan Maade, at disse efter de gode Kapitalforhold, som nu ved Statens Hjælp er skabt for dem, kan eksistere; men længere end til at bevare disse større Sejlskibe, man har i Øjeblikket, tror jeg ikke, man med Rette kan strække Forventningerne.

Som Forholdene nu har udviklet sig, synes der ikke at være nogen som helst Mulighed for en Forøgelse eller en Fornyelse af de større danske Sejlskibe. Jeg tror, at man, som Forholdene ligger i Øjeblikket, kan sige, at foreløbig ser det ud til, at Nybygnings-tiden for disse Skibe er ganske forbi; for de Sejlskibe, der forsvinder, kommer der i hvert Tilfælde i disse Aar ingen ny i Stedet, dertil er Byggepriserne for høje og Udsigterne til Fortjeneste for smaa. Det kan naturligvis være, at dette Forhold kan forandre sig, men der er intet, der tyder paa, at der skulde ske en saadan Forandring.

Som Følge af disse Forhold bliver Antallet af de større Sejlskibe Aar for Aar mindre og mindre og dermed altsaa Uddannelsesstederne for de danske Søfolk færre og færre. Det er derfor meget glædeligt, at der ved denne Lov søges skabt Mulighed for Erstatning for Sejlskibene som Uddannelsessteder, og jeg ved, at man overalt indenfor Skibsfarten med meget stor Glæde hilser dette Forslag, som er af saare stor Vigtighed, hvis det skal lykkes at skabe en dygtig Sømandsstand i Fremtiden her i vort Land, saaledes som det hidtil har været muligt.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa, hvorledes denne Afgift skal anvendes. Det er jo ifølge Lovforslaget overladt til Handelsministeriet efter Samraad med de ledende Organisationer for Skibsredere, Skibsførere og Styrmand. Der er ogsaa i Lovforslaget ligefrem peget paa Anskaffelse af Skoleskibe.

Jeg vil imidlertid gerne henlede den højtærede Handelsministers Opmærksomhed paa en anden Maade, hvorpaa dette Formaal formentlig ogsaa kan naas. Det er en Vej, som vi i sin Tid drøftede i det store Sejlskibsrederi, som jeg før omtalte — saa vidt jeg husker, var det paa Initiativ af dette Selskabs Formand, Skibsreder A. P. Møller. Det, der var Tale om, var, at man skulde betale de eksisterende større Sejlskibe